

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.
Megjelenik hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Kézdivásárhely, 1903. május 28.

Csütörtök.

XXII. évfolyam. 43. szám.

Felelős szerkesztő: Vajna Károly.

Kiadó laptulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

Előfizetési árak:
Egész évre 10 korona Félévre 5 korona.
Negyedévre 2 korona 50 fillér.
Egyes szám ára 10 fillér.

A lap szellemi részét illető közlemények, Vajna Károly szerkesztőhöz, az előfizetési és hirdetési pénzek Ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájába küldendők.

Hirdetmények díja:
4 hasábos petitsorért, vagy annak helyéért 10 fillér.
Hivatalos- és árverési hirdetmények külön díjtétel szerint.
Nyilttér sora 30 fillér.
A hirdetmények s nyiltterek díja előre fizetendő.

A leghazafiasabb győzelem.

Forgolódhatnak, csavarodhatnak, a hogy akarnak, a dicsekvő s elszántnak látszó ellenzéki urak: Ugron és Holló interpellációját még sem vehetjük másnak, mint a visszavonulást fedező manővernek. A nemzet valódi közvéleményének határozott megnyilatkozásai tanácsstalanságba ejtették a kisebbség képviselőit s most eszköz után nyulnak, hogy a szorítóból kijussanak. Széll Kálmán, ha alakilag nem is, de tényleg már felelt tegnapi beszédében ezekre az interpellációkra. Visszaüllesztett mindent, ami a legesekélyebb mértékben is esorbitása lehetne a kormány és a többség tekintélyének. Ha az öreg Horatiusnak valaha sejteltme lett volna olyan magatartásról, a melytől Széll Kálmán miniszterelnök tanusit, ő reá irta volna ódáját, melyben megénekli a bátor férfit, ki hibától és mocsoktól menten jár-ke és sem puzdrára, sem nyilveszőkre nincs szüksége. Széll Kálmán az ellenzékkel szemben semmi mást nem használ, csak a jogot, törvényt és igazságot, mely az ő régi kormányzati jelgéje, csak az alkotmányos és parlamentáris elv érinthetlenségére támaszkodik. És az ellenzék magatartása mutatja, hogy a biztos győzelem int feléje.

Igaz, hogy ha az ellenzék most elbukik a küzdelemben, tekintélyének legnagyobb része veszendőbe mehetne az országban. Ez azonban csak akkor fog bekövetkezni, ha az ellenzék nem értene a vereség megelőzéséhez. A megelőzést természetesen nem lehet úgy intézni, hogy a többség huzza a rövidebbet s hogy ennek folytán a többség tekintélye és ezzel a parlament-é is súlyos kárt szenvedjen. Mert ez által csak összehasonlíthatatlanul még nagyobb lenne a nemzeti tekintélyben szenvedett veszteség.

Az ellenzék tekintélye határozottan nemzeti érték, melylyel számolnunk kell; ámde ha ez így van, akkor az ellenzéknek kell gondoskodnia első sorban arról, hogy ez a nemzeti érték ne apadjon lényegesen. Akkor nem szabad oly küzdelmekbe rohannia, melyek kimenetele, a hogy a jogszerű viszonyok most állnak, csak a saját maga, vagy a parlamentáris mus megalázása lehet.

A helyzet tehát orvoslást követel; ez az orvoslás magától értendőleg ismét csak az ellenzékétől indulhat ki. Tekintettel arra, hogy a kiegyezés és a vámtarifa tárgyalása, a nemzetközi kereskedelmi szerződések megújítása körül az ő szava befolyással kell, hogy bírjon, a legitim

befolyásának nemzeti értékét meg kell őriznie; nemzeti kötelessége, hogy fényes fegyverzetben jelenhessen meg a harc-téren.

Elég alkalma van a visszavonulásra a törvény alapján, nincs szüksége mester-séges ürügyekre, melyeken könnyen keresztül lehet látni; szigorúan hazafias indokokból elhatározhatja a makacs ellen-állás elhagyását arra az időre, mikor a véderőjavaslatot, kétségbeesett ellenállásának tulajdonképpeni kiindulópontját, elvi revízió alá fogják venni. Ezzel egy évi nyugalomunk lenne és ez egy év alatt a parlament elvégezné a határidőkhöz kötött sürgős ügyeket, az ország anyagi erősödéshez jutna.

Ha semmi mást, a jelen pillanat sürgős felhívását meg kellene értenie az ellenzéknek, mikor az osztrák pártok bü-nös kézzel érintik Magyarország közjogát.

A Bécsben ma megjelent dalmáciai küldöttség nem egyéb, mint ezudar beavatkozás Magyarország souverainitásába.

Az ellenzéknek tehát mindazt abban kell hagynia, a mi bármi módon gyön-gülését jelenthetné a magyar állam tekin-télynek, melyet határozottan a parlament is képvisel.

Ha erre az akezióra gyorsan elha-tározta magát az ellenzék, akkor a leg-hazafiasabb győzelmet vívta ki önmaga fölött, melyet senki seni magyarázhat vereségnek.

Tüzérség a honvédeknek. A „Hazánk” egy előkelő politikustól nyert értesülései alapján érdekes politikai híreket közöl. A nevezett lap szerint, ha a júliusról augusztus végére halasztott sorozást megtartani nem lehetne — a kormány hajlandó a katonai javaslatokat levonni a napirendről és azt később elővenni, azzal a kikötéssel, hogy az ell. néz. engedje át vita nélkül a többi letárgyalásra váró fontos javaslatokat.

A kormány még abba is beleegyeznék ebben az esetben — írja a „Hazánk” — hogy a felemelendő ujonez létszámából a honvédség három tüzérség-üzeg tüzérséget kapjon.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház máj. 23-iki ülésén a többség névszerinti szavazással elfogadta Széll Kálmán miniszterelnöknek a kvóta-bizottság kiküldésére vonatkozó indítványát.

Utánna az olasz-borvám felemelése melletti kérények tárgyalásánál Molnár Ákos után Ruzáth Ferencz szólalt fel, majd

Széll Kálmán miniszterelnök kijelentette, hogy a kötéendő szerződésnél megfelelő védelemben részesítendő bortermelésünket.

A horvátországi zavargások és Dalmácia.

A sok magyarellenes izgatás színhelyét a horvátok Horvátországból legujabban áttették Dalmáciába.

Az utóbbi időben tudvalevőleg rendkívüli ellen-szenov támadt Dalmáciában Ausztria iránt, a melyik olyan mostohán bánt evvel a tartományával, hogy lakossága ióságos viszonyok közé jutott. Ez az egy-kor virágzó tartomány ma nem egyéb turisztikai látványosságnál, mert a sztratégiai intézményeken kívül alig jutott neki más az állami gondoskodásból. A horvámklauzula végleg a tönk szélére juttatta ezt a szép, de szerencsétlen országot és az elkeseredett osztrákellenes hangulatot semmi sem jellemezheti jobban, mint Giovanelli osztrák földmívelési minisz-ternek néhány hét előtt történt dalmáciai útját, a mikor olyan kemény dolgokat mondtak a minisz-ter szemébe, a melyenket nem igen volt alkalma hallani. A dalmátoknak akkor eszükbe jutott, hogy országunk tulajdonképp Magyarország kiegészítő része s akeziót indítottak meg ugy a sajtójukban, mint társadalmi uton Dalmáciának az anya-or-zághoz való visszaesetelése iránt. Az eszme egész Dalmáciában nagy rokonszenvre talált. Módot kellett találni arra, hogy a dalmátok keletkező ma-gyar szimpátiáját, elfojtsák és ezt ugy vélik elérni, hogy horvátországi fajrokonait rabszolgáknak tűn-tetik fel és mozgósítják érdeklükben a magyarok ellen a dalmátokat is. Ez a eselyetés sikerült is mert immár a dalmátok is forrongnak, sőt a király-hoz küldöttséget is menesztenek a horvátok érdeké-ben és ebben a küldöttségben benne van Milies, Spalato város polgármestere is, a magyarbarát-párt vezére. Remélhető azonban, hogy a dalmátok izga-tottsága, a melyet a gyalázatos módon terjesztett rémbírek idéztek elő, le fog csillapodni és a megté-vesztett férfiak csakhamar át fognak látni a szitán.

A. E. M. K. E. egy éve.

— Részlet a Sándor József írta évi jelentéséből. —

Tisztelt Közgyűlés!

A folyó évvel 20-ik életévébe lépő egyesületünk csudálatosképen nem lankad, nem hanyatlík, a mi-nek mért ke, hogy a mult közgyűlés óta is újabb adakozásokból nem kevesebb mint 92.992 K. 81 f. folyt be, ennnyivel növekedett a törzsvagyón. Nem teljesedett tehát kárörvendő ellenségeink kívánsága, a kik bősönket körülállva és minket meg nem értve, rövid idő alatt kimerülést, csufos bukást jóso-lának, mert — ugy mondák — nemzeti társadal-munk gyöngé és kitanús nélkül való.

Es ime, nem hogy hanyatlanánk, de husz évi létezés után is, a mi a divatos áramlatok közt nagy szó, folyton nőünk, folyton emelkedünk, a minek oka kétségtelenül a következő két körülményben található:

Egyik az, hogy korán gondoskodtunk egy, a dolgokat rendben tartó és a mozgalmat vezető ors központról; a másik, hogy a közönség érezi, mikép az Enkérés szükség van s hogy a komoly bizalmat: az egyesület vezetősége megérdemli.

Hozzávéve az iménti gyarapodást, az egyesület törzsvagyona ez idő szerint a következő:

1. Bankelhelyezésekben kilencz kolozsvári pénztintézetnél 576 108 K. 72 f. és hat vidéki pénztintézetnél 101.892 K. 74 f. együtt — — — 678 001 K. 46 f.

2. Tőzsdei- és magán értékpapirokban — — — — —	651.503 K. — f.
3. Kölesönökben biztosítva — — — — —	311.890 K. 35 f.
4. Algyógyi gróf Kun Kocsárd-féle alapítványi birtok értéke, régi becslés szerint — — — — —	443.114 K. 90 f.
5. Egyéb ingatlanok, u. m. Emkepalota, iskolák és óvók épületei, szásvárosi bérház, magyarkályáni; tövisi és kolozsvári ingatlanok stb., ugyan- csak a régi becslés szerint — — — — —	557.012 K. 08 f.
6. Kötelezőnyileg biztosított várandóságok (tagdíjak) — — — — —	92.707 K. 24 f.
7. Főlszerelés — — — — —	7.119 K. 43 f.
8. Készpénzkészlet, posta-takarékpénztár és előlegek — — — — —	5.617 K. 06 f.
9. Tárgyalás alatt levő hagyatékok — — — — —	111.234 K. 62 f.
Összesen — — — — —	2.858.200 K. 14 f.

Haladásunk dacára is azonban elköltethető évi jövedelmünk alig emelkedett, vagyis az idén is csak 150.436 K. 03 f., minek oka: egyfelől, hogy a kamatláb a pénzpiacra leszállt, másfelől pedig, hogy sajnos tapasztalatok okuk, az Igazgatóválasztmány jónak látta az egyesület pénztőkéi egy részét kisebb kamatozású, de biztos állampapírokban vagy más óvadékképes értékpapírokban helyezni el; mert első és főczél a nehezen összehozott törzsvagyonnak az elvesztéstől menten kezelése, a mire az Alapszabályok, az alapítványokat és hagyatékokat tevő közönség bizodalma, de a kötelezőgőzöt, józan gondolkodás és a törvény is köteleznek. Am akár mennyi legyen az évi jövedelmünk, a fő az, hogy addig terjeszkedjünk, meddig a takarékos és hogy a mi rendelkezésünkre áll, azt jól és okosan használjuk fel.

A felhasználásra nézve eddig az eljárás az volt, hogy az alapelvek le voltak fektetve a Munkaprogramban. Segélyszövegekben s az irány meg volt szabva az u. n. Kulturvonalak által. Ezek keretében a fiókvalasztmányok, melyek az egész erdélyi részt áthálazzák, tették meg javaslataikat a segélyezésre nézve s hozzájuk lett áttéve minden más segélykérés, vagy javaslat is, mely egyházi, közigazgatási, kulturális tényezőktől, vagy egyesektől jött be. Ily alapon szavazta meg azt n az Igazgatóválasztmány a segélyt.

	Rendkívüli	Rendes	Összesen
1. Algyógyi gróf Kun Kocsárd székely földmives iskolára és székely fiú-árva-házra fordítatik — — — — —	— — —	43118. —	43118. —
2. Hat önálló Emke iskolára — — — — —	450 88	6043 68	6494 56

	Rendkívüli	Rendes	Összesen
3. Tizenháromkisd- óvára — — — — —	414.97	9584.03	9999. —
4. Nyolcz gyermek- menedékhelyre — — — — —	— — —	700. —	700. —
5. Három szakiskola támogatására — — — — —	— — —	700. —	900. —
6. Tizenkét néptanítói jutalomra és egy- szersmindenkorra szóló segélyre — — — — —	2290. —	388.50	2678.50
7. Népiskolákra átme- neti külső bevételek után — — — — —	— — —	800. —	800. —
8. Székely ipari segé- lyekre és ösztön- díjakra a Kovács Sándor-féle alaptól — — — — —	4404.86	568. —	4972.86
9. Huszonnyolcz fele- kezeti iskolára és papi segélyre — — — — —	3200. —	1330. —	4530. —
10. Népkönyvtárak, népdalokörök újabb Emke-dalokönyv kiadására és ifjúsá- gi egyesületek szer- vezésére — — — — —	— — —	6000. —	6000. —
11. Diszkrét segélyekre a rendelkezési alap- ból — — — — —	1780.16	— — —	1780.16
12. Vegyes segélyekre és kiadásokra — — — — —	— — —	4946.01	4946.01
13. Kulturális alapok és Emke bérház- alap növelésére köz- gyűlési határozatok értelmében — — — — —	— — —	3690.39	3690.39
14. Újabb segélyekre év végéig kiosztan- dólag — — — — —	26787.24	— — —	26787.24
15. Iskolai és óvóépüle- tek, Emke épületek alaptőkéiért — — — — —	— — —	8154.90	8154.90
16. Bérházak fentartási költségei — — — — —	— — —	3978.77	3978.77
17. Dologi kiadások — — — — —	— — —	8205.64	8205.64
18. Kiadási költségek, rendes — — — — —	— — —	10200. —	10200. —
19. Tagdíj behajtások- ért, újtagok gyűj- téséért, irnok, dij- noki fizetések — — — — —	2500. —	— — —	2500. —
Összesen — — — — —	41828.11	108607.92	150436.03

Szép sikerrel végződött a múlt évi aug. hó 28—30. napjain Csiktusónadon megtartott Székely-

kongresszus is, melyen egyesületünk az öt szakosztály egyikét, a Közművelődési, egészségügyi és emberbaráti szakosztályt képviselte: 18 előadónkkal, kik a közoktatás és népi nevelésügy összes teendőit a Székelyföldön előlelték, kezdve a vallás-erkölcsi életen és végezve az orvos- és női teendőknél s nem feledkezve meg a katonai szakoktatásról, valamint az árvaügyről, eszéledoktatásról és a falusi egyesületi élet fejlesztése kérdéseiről sem. Az előadók neveit, valamint tárgyaikat, úgy mint a kongresszus szervezeti szabályzatát stb. részletesen közöltük múlt évi jelentésünkben s az Emke szakosztálya elfogadott határozati javaslatait jelen évi jelentésünkben közöljük. A kongresszus egész lefolyásáról és határozatairól 696 oldalos napló jelent meg különben a kir. földművelésügyi miniszter támogatásával s ez egöszersmind a Székely-kérdés törzskönyvét is képezendi. A kongresszusra egyesületünknek 1950 K. 61 f. kiadása volt.

(Folyt. köv.)

EGYESÜLETI ÉLET.

A kézdi járási jegyzők gyűlése.

Vármegyénk közigazgatási tisztviselői karának a legnehezebb teendőket végző tagjai: a községi és körjegyzők május 17-én Kézdivásárhelyen a városházán tartották meg szokott rendes közgyűlésüket. A tagok csaknem teljes számban vettek részt, kivülök megjelent Cseh Gyula járási főszolgabíró, András Albert, Ütő Áron szolgabírók s a szolgabíróság irnoki személyzete is.

A közgyűlést Szánthó Károly lemhényi körjegyző elnök, e lapoknak is buzgó munkatársa, vezette ügyesen, kiválóan tapintattal; a jegyzői teendőket Szóts Áron osdolai jegyző végezte.

Első pontját Szánthó K. elnöknek az a esinos tartalmas megnyitóbeszéde képezte, melyet a Székelyföld múlt számában már közölt is.

A közgyűlés az elnök beszédét éljenzéssel fogadta. Utánna Vitályos Pál pénztáros tett előterjesztést a pénztár 1902-ik évi állapotáról, mely szerint bevétel 70 K. 15 fill. kiadás 68 K. volt s így 1903-ra áthozott pénzmaradvány 2 K. 15 fill.

A közgyűlés a buzgó és pontos pénztáros számadását elfogadta s részére az 1912-ik számadás kötelezettsége alóli fölmentvényt a szokott fentartással megadta s munkásságáért elismerést nyilvánított.

Az udvarhelymegyei jegyzőegyesületnek a jegyzők anyagi helyzetének javítását célzó megkeresése tárgyaltatott ezután s el is fogadtatott azon kiegészítéssel, hogy a közs. és körjegyzők, valamint az okleveles segédjegyzők fizetésének minimuma 2000

T Á R C Z A.

A spiritizmus szélhámosai.

Sokféle szenvedélyünk van. De — mondják az érdekeltek — minden egyéb szenvedélynél erősebb a spiritizmusval való foglalkozás. Im már ezrével vannak hívei a tánczó asztalnak; még pedig fanatikus hívei, akik megejtetve a misztikus titok által, a késhegyig védik a meggyőződésüket és hitüket a szellemekben, azok ellen, akik kacagnak fölöttük. Páris elegáns szalonjainak ez volt az elmúlt szezonban a főszórakoztatója. Csaknem minden palotában meg lehetett találni a félhomályban, csöndben meghúzódó, kört, s a kör közepén a szív alaku apró asztalkát, melynek három lába közül az egyik írón. Ezzel az írónnal rajzolja le misztikus hieroglifáit az asztalkába esábitott tulvilági lélek...

De nagy hive van a hipnózisnak is. Amióta Trilby hírneve bejárta a földet, gombamódra termettek a Svengalik. Akinek kemény tekintetű, fekete szeme van, az már felesleg hipnotizőrnek. S némelyik pompásan ért hozzá. Sőt még is él a mesterségből.

Az angolok kódós fővárosában, ahol a sötét kód borongóssá teszi a lelkeket, s fogékonyabbá a babonára, hihetetlen mértékben kezd terjedni a hiszékenységek. Egész városrészeket izgalomba ejtett a tél folyamán egy „elátkozott ház”, amelyben kísértetek garázdálkodtak. A házat, amelyből kimenekültek a lakók, le kellett végül rombolni s helyére újat

építeni, nehogy elhagyatottságban korhadjon el. A bíróságoknak állandóan dolgot adnak a furesábbnál-furesább jogesetek, amelyek főrugója a babonás hiszékenységek és a hipnózis. Most egyszerre két ilyen esetről írunk. Az egyik különösebb a másiknál. De mind a kettő valóságos regény.

Történt néhány hónappal ezelőtt Joseph Ashmannal, egy gazdag vállalkozóval, aki még szegény ember, a következő sajtóságot eszt:

Egy reggel, amikor Ashman még ágyban feküdt, jelentette az inasa, hogy egy sűrűn lefátyolozott hölgy kíván vele beszélni.

— Mondtam a hölgynek, hogy uram még alszik. De nem tágit. Azt állítja, hogy azonnal beszélnie kell önnel. Kéreti uramat fogadja a hálószobájában.

— A nevét nem mondta meg az a hölgy?

— Nem.

— Fiatal?

— Azt se tudom. Az arcza a felismerhetlenségig el van takarva. De úgy hiszem, fiatal. Vallattam, hogy milyen ügyben kíván urammal beszélni; de minden felvilágosítást megtagadott.

— Jól van. Boesásd be.

A vállalkozó sebtiben hálóköntösbe bujt. Egy percet később belépett a hölgy.

— Uram. Eljöttem. Itt vagyok... Tetszem önnek? — szölt és leböcsátotta a fátyolát.

Ashmant, aki különben is meg volt már lepette a különös látogatás által, az arcz láttára szinte megdöbbsent. Mintha az antik szobrok tökéletes szépsége elevenedett volna meg előtte: finom, ideális szép nő

volt a látogató. Az alakja sugár és formás. Amellett pedig alig látszott még husz évesnek.

— Boesánat... kihez van szerencsém? — dadogta a vállalkozó.

— Én... én...

A leány elhallgatott és sajtószerű idegösszege, amely már belépésekor is meglátszott rajta, hirtelen olyan erős lett, hogy Ashmannak hamar székhez kellett őt segítenie. De a hölgy gyorsan magához tért ismét és — mosolygott.

— Kihez van szerencsém? — ismételte a vállalkozó.

— Böcsásson meg, uram, — felelte a hölgy; — de hirtelen nem jut eszembe a nevem.

— Hogyan? nem jut eszébe a neve? Nagysádnak pompás tréfái vannak. Bizonyosan fogadott valakivel, hogy Ashmann fel fogja venni a reggeli álmából. Mert szép hölgyek kedvéért még éjfélkor is felköttem magam.

A látogató esodálkozva nézett rá és sajtószerűen elkomolyodott arczczal mondta:

— Nem; én nem fogadtam senkivel, eljöttem önhöz mert.....

— Nos? miért jött el hozzám?

— Mert a kedvese akarok lenni.

— Tessék?

A vállalkozó most már tisztában volt azzal, hogy vagy örülltet van dolga, vagy pedig valami szélhámos. De a nő veszedelmes szép volt, az ajánlat pedig annyira esábitó, hogy a vállalkozó hirtelen nem tudta, mit tegyen. Egy ideig még faggatta a

koronában állapíttassék meg; e czélból a vármegyei jegyzőegyesület útján a képviselőházhoz felirat fog küldetni, melynek pártolására a vármegye országos képviselői is felkértek.

Páll Péter kézdíszentléleki jegyző tettezetán egy igen érdekes előterjesztést. Az előadó szerint — a mely az összes jelenváltak véleményét fejezte ki, az u. n. katonai ellenőrzési szemléken az azt teljesítő tisztek a szemlére egy pár pereznyi késedelemmel érkező hadköteles egyének jelentkezését nem fogadják el, hanem utószemlére Brassóba rendelik, a mi méltánytalan, fölösleges és terhes költségeket okoz a szegény családok székely embereinek. A közgyűlés elhatározta, hogy a honvédelmi miniszterhez felterjesztés tétessék annak elrendelése iránt, hogy jövőben a felsorolt eljárás megszüntetése s csak a főszolgabíró közbejöttével legyen megállapítható, hogy kiknek okai nem fogadhatatnak el késés esetén s mintilyonok, kik kötelezhetők utószemlére.

Szintén felterjesztést határozott a közgyűlés a pénzügyminiszterhez a közbesítések eszközzéséről szóló 4099—902. számú rendelet sérelmes intézkedése ellen, mert a jegyzői tekintélyt mélyen lealázónak tartja a közgyűlés azt, hogy a hivatalszolgák teendőit rója a fenti rendelet a jegyzőkre. Ince Balázs és Deák Dénes a törvényhatóság által alkotott egyik újabb szabályrendelet sérelmes intézkedései ellen tettek előterjesztést. Nevezetesen az 1899. évben 183. törvényhatósági közgyűlési határozat szerint a szabályrendelet 47. § 12. pontjában meglett állapítva, hogy az utlevél ajánlati bizonyítványok kiállításáért a községi és körjegyzőt esetenként 20 fillér munkadíj illeti meg. Azonban ezen munkadíj valószínűleg a múlt évben kiadott belügyminiszteri rendelet intézkedései folytán, az újonnan alkotott szabályrendeletből teljesen kihagyott; pedig ezen magán munkálatdíj elvonásához sem a Belügyminiszter urnak, sem pedig a törvényhatósági közgyűlésnek joga nem volt. Nem pedig azért, mivel az 1889. év óta megválasztott jegyzők pályázati hirdetésében világosan kivelt írva, hogy a megválasztandó jegyző a szabályrendeletben megszabott munkadíjak élvezetére jogosított. Mint-hogy a határszéli, s különösen a felvidéki községekben levő jegyzők mellékjövödelmét kizárólag ezen utlevél ajánlati bizonyítványokért szabályrendeletileg megállapított díjak képezték nagy veszteség volna ezen jegyzőkre nézve az, hogy minden kárpótlás nélkül — ezen különben is soha ki nem fogósolt munkadíjak szedése elvonatnak. Sérelmesnek jelzik továbbá az idézett új szabályrendelet 3. §-a utolsó bekezdésében megállapított 20 fillérnyi kilométer pénz is, mert a vármegyei ügyviteli szabályzat 26. szakassza szerint, még a hivatal szolgáinak is kilométerenkint 50 fillér fuvarpénz van meghatározva. Kérik, hogy a köri gyűlés ezen előterjesztése folytán, a vármegyei szabályrendelet módosítása czéljából éljen sürgős felelkezéssel. A közgyűlés ezen előterjesztést egyhangulag elfogadta, s elnök utasított, hogy az előterjesztést teljes szövegében mint felelkezést terjessze az alispáni hivatalhoz, ki felkérte, hogy azt a Belügyminiszter urhoz juttatni sziveskedjék. Ez alkalommal a köri gyűlés azon méltányos ohajának ad kifejezést, hogy a Belügyminiszter ur az előterjesztésben kifejtett jogos sérelem orvoslása elől kitérni nem fog.

Páll Péter szentléleki jegyző tett előterjesztést ismételtén az icánt, hogy tekintve azt, hogy a népoktatásügy újabb rendezése által az anyakönyvvezetők munkaköre is nagyon megnövekedett, az anyakönyvvezetők eddigi silány díjazás emeltessék fel.

Az előterjesztést a köri gyűlés teljesen magáévá teszi, s utasítja a köri elnököt, hogy azt jegyzőkönyvi kivonatban közölje a vármegye jegyzői egylet elnökségének az egyleti közgyűlés tárgysorozataiba leendő felvétel végett.

Ezután több folyó ügy, elnöki előterjesztés tárgyalatott le higgadtan, komolyan, méltóan a jegyzői kar intelligenciájához s ezzel a közgyűlés — a Kézdivásárhely város tanácsának a közgyűlési terem díjtalan átengedéseért kifejezett köszönettel — véget ért.

NAPI HIREK.

— **Személyi hir.** Gróf Majláth Gusztáv Károly püspök — a mint értesülünk, — június hó 2-án Kézdivásárhelyre érkezik, hogy másnap vezesse s részben személyesen eszközölje a róm. kath. főgimnázium ifjúságának évvégi gyónását és részesítse őket a szent áldozásban. A hitélet fejlesztésében fáradhatatlan buzgó főpásztort a hívek is szeretettel várják városunkba, bár ezuttal hivatalos fogadtatás nem lesz.

— **Új államtitkár.** A király Popovics Sándor pénzügyminiszteri államtitkárát kinevezte második államtitkárrá: Előde Poepeke Alfréd államtitkár a Magyar-osztrák bank alkormányzója lett.

— **Új bíró.** A király dr. Virágh Károly brassói kir. törvényszéki aljegyzőt kinevezte albiróvá a fogarasi kir. járásbírószághoz.

— **Áthelyezés.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Boeskor Mariska esikszereit áll.

el. isk. tanítónőt áthelyezte hasonló minőségben Nagyszébenbe.

— **Eljegyzés.** Kőkőssy Ilonkát, Kőkőssy Sándornak, Ikafalva derék ref. lelkészének s felesége szül. Szini Ida urhölgynek bájos szép leányát áldozócsüörtökön eljegyezte Kovács Ignác, alsócsernátoni ifju gyógyszerész. A rokonok és ismerősök gratulációjához azzal az őszinte ohajtással esatlatkozunk, hogy zavartalan boldogság legyen kísérője a mivel ifju jegyespár szívben már megkötött szép frigyének.

— **Misszionárista papok Kézdivásárhelyen.** A kézdíváshelyi róm. kath. templomban május 25-ikétől kezdve két lelkes lazarista lelkész: Lollók Lenárd volt esztergomi kanonok és Áronffy Lajos, missziót tartanak. Naponta kétszer u. m. reggel 9 órakor és délután 5 $\frac{1}{2}$ óra szent beszédek mondanak a hívekhez s a reggeli órákban gyónást végeznek. Az utolsó beszéd pünkösd után kedden d. u. 2 órakor lesz, a mikor a hívek áldozatkészségéből készült misszió-keresztet is ünnepélyesen felszentelik.

— **Színészek Kézdivásárhelyen.** Még ápril közepén nagyhangú falragaszokon hirdette Micsai F. György színigazgató, hogy e hónapban megkezdí előadásait Kézdivásárhelyen, noha az erdélyrészi színkerületet, melyhez városunk is tartozik, a jóhírű Polgár Béla nyerte el s városunk tanácsa is neki adott engedélyt. Micsai ur azonban észrevette, hogy Kézdivásárhely közönsége nem nagyon lelkesedik tarsulatáért s e miatt lemondott az időjövételről. „Azt hiszszük, hogy e változást örömmel veszi tudomásul közönségünk. Polgár Béla szombaton köszönt be, a „Doktor ur“ czimű vígjátékkal.

— **Halálozások.** Kézdivásárhely város legöregebb kereskedője: id. Szöcs Sámuel, életének 85-ik évében folyó hó 25-én, vágályengülés következtében jobbláttra szenderült. Széleskörű, nagy család gyászolja elhántját. — Nagyborosnyói Ince István, Háromszék vármegye nyugalmazott pénztári könyvvezetője, rövid szenvedés után mult szombaton elhunyt. Hétfőn temették el Nagyborosnyón nagy részvéttel. — Futásfalvi Demény Béla, m. kir. esend-őrszázados 49 éves korában f. hó 23-án Futásfalván meghalt. Áldás poraikra!

— **Orbán,** a gazda közönségre nézve legfélelmesebb fagyos szent, hétfőn tartotta névünnepét s örömmel jegyezzük föl, hogy ezuttal bár hideg, esős időjárással köszöntött be, de a fagy elmardt kíséretéből.

— **Jó tanács.** Mindazoknak, kik pázsintot akarnak létesíteni, ajánljuk, hogy szerezzék be Mauthner Ödön esász. és kir. udvari magkereskedéséből Budapesten a „Sétateri“ vagy a „Margitszigeti“ fűmágyvereket. Ezeket már 29 öve szállítja Mauthner Budapest és a Margitsziget oly bámulatra méltó és gyönyörű sétateri részére. (12—11.)

leányt, aki mind idegesebb feleleteket adott; aztán mégis jobbnak vélte eltávolítani a különös látogatót.

Az inas azonban csak oly föltétel alatt volt képes rábírní a hölgyet a távozásra, hogy megígérte neki, hogy másnap is eljöhet.

S másnap csakugyan eljött.

De természetesen nem bocsátották be. Még egy hétig járt mindennap a házhoz, hasztalanul. Akkor aztán elmaradtak a látogatásai.

Ashmann már régen elfeledte a dolgot, amikor pár héttel ezelőtt dézést kapott a bíróságtól, amelyben felszólították, hogy bűnügyben siessen a vizsgálóbíróhoz.

— Azzal vádolja őnt özv. Kath asszony, hogy a nála elhelyezett miss Edith Wraight nevű 19 éves leányt, akinek ő a gyámja, ön elcsábította. A vizsgálat eddigi adatai szerint a miss január hó 7-én reggeli 8 órakor elment önhöz s ön a hálószobájában fogadta. Még egyebet is földerített a vizsgálat, amiket ön majd a tárgyalás során megtud. Vallja meg, mi az igazság az ön felfogása szerint?

Ashmannnak szinte leesett az álla a meglepetéstől. Követelte, hogy szembesítsék azzal a leánnyal. Ez meg is történt s a leány megerősítette a vádat.

Igen, ön elcsábított — vallotta a leány.

— S ezt a hazugságot a szemembe meri mondani?! Hát nem emlékszik, hogy maga akkor reggel betolakodott hozzám, különös ajánlatot tett nekem, mire én a szolgálómmal kivezettem. Maga még egy hétig minden nap eljött a házamba, de egyszer sem bocsátották be...

— Nem... nem emlékszem. Hanem ön csábított el.

Angliában nagy sulya van a nő vallomásának. A fél hazugságot a bíró már kész igazságnak elfogadni. Ebben esetben tehát Ashman könnyen megjárhatta volna — mert a leány 50 000 font sterling kártérítést követelt — ha a bíró el rem rendeli a vállalkozó kórtére az orvosi vizsgálatot.

Sokáig húzódott a dolog, a lapokban meghurczolták Ashmant. Végre azonban kiderült a talány, hogy a leányt hipnotizálta az az özv. Kath asszony s a hiszterikus leány mindent megtett, amit a büvölője neki parancsolt. Most azonban az özv. Kath asszony került a vádlottak padjára s a jövő héten ítélkezik fölötté albiróság.

A másik eset egy Henry Cavendish nevű milliomosnak a póre Strutt őrnagy és a felesége ellen.

Henry Cavendish azok közé a fiatal urak közé tartozik, akik két kézzel szórják az örökségüket, de csinos arezukra rá van írva a butaság, amely az okos embereket a tékozló köré csalja. Cavendish, amikor a papája után egy pár milliót örökölt, csakhamar dúsalkodott a jóbarátokban, akik mindeféle „üzletre“ csábították, úgy, hogy a millióknak kezdett szárnya kelni. Amikor már utolsó mill ójánál tartott, ismerkedett meg Strutt őrnaggyal és a feleségével, egy még mindig szép, 40 éves asszonnyal. A kis ostobát lépécsalni, behálózni s kedveskedésekkel vakbizalmassá tenni, semmiség volt olyan ügyes asszonynak, mint Mrs. Strutt. Természetesen ő is „üzleteket“ ajánlott fel a milliomosnak. De a már óvatosabbá vált ifjut nem kezelhette oly könnyen, mint elődei; ezért tehát szükséges volt

hathatós segítséget szerezni az operációkhoz. Ez a segítség — spiritizmus volt. Kezdődött asztaltánczolatással, majd szellemidézés következett. Mikor a milliomos már teljes híve lett a spiritizmusnak, akkor az „anya szelleme“ lépett sorompóba s valahányszor Strutték valami üzletet ajánlottak, megkérdezték az anyja szellemét, amely természetesen mindig Struttékat dicsérte.

A szerencsétlen Cavendish már egészen hülyévé lett a ravasz asszony karmai közt s menthetlenül elvesztette volna a vagyonát, ha a véletlen bele nem visz egy újabb személyt a játékba: a csodás szépségű miss Isabella Jayt, a londoni Savoy színház primadonnáját. Cavendish fölig szerelmes lett a szép színésznőbe, akit feleségül szeretett volna venni, ha Strutték engedték volna. Strutték azonban úgy a karmaik közt tartották az ifjut, hogy az mit sem tehetett nélkülok.

A primadonna azonban átlátott a szítán és följelentette a házaspárt a bíróság előtt. A bizonyítók egész halmazát gyűjtötte össze miss Jay s hetekig tanakodott azok fölött a bíróság. De most végre eldőlt a kozka: az ítélet megszabadította Cavendisht az őrnagy feleségétől, fölbontotta annak az ajándékozási okmányok az érvényét, amelylyel Cavendish a vagyonát Strutténak adományozta. Most pedig miss Jay az ura a férjének és vagyonának, mint irigylet hites feleség.

P. H.

Pályázati hirdetés.

A Kézdivásárhely városi és vidéki nyilvános jellegű Rudolf magán kórházánál a gondnoki és gazdasszonyi állás 1903. július 1-étől kezdődőleg választás útján betöltendő lévén, ezen két állásra pályázatot nyitunk.

A gondnoki álláshoz jó és helyes írás, a fogalmazásban némi jártasság és feddettlen előélet, a gazdasszonyi álláshoz pedig a háztartási teendőkben való kellő jártasság, irni olvasni tudás és feddettlen előélet kívántatik.

Gondnok és gazdasszony férj és feleség nem lehet.

A gondnok fizetése havonként 40 korona, lakás és teljes ellátás, a gazdasszony fizetése lakáson és teljes ellátáson kívül egyelőre havonként 20 korona, mely azonban a szolgálat idejéhez képest 30 koronáig emelkedhetik.

A pályázati kérvények 1903. június 1-től 15-ig kő hízi ügyvezető-igazgató Dobay János főjegyzőhöz beadandók.

Kézdivásárhelyt, 1903. május hó 25-én.

(119. 1-2.) Az igazgatóság.

Sz. 2081 903.

Hirdetmény.

Az 1897-ik évi XXIII-ik törvény-czikk értelmében szervezett honvéd-nevelő- és képzőintézetek II. csoportját képező pécsi és nagyvárad-i honvéd hadapródiskolák I. évfolyamába az 1903-904. tanév kezdetén (zept. 21-én) 100—100 ifju fog felvétetni.

A növendékek eltartásának és kiképzésének költségei az állami költségvetést, illetőleg a honvédelmi tárczát terhelik, s a növendékekért csak az évi tandíj fizetendő.

A tandíj a viszonyokhoz képest időről-időre újból állapítottatik meg.

Je'lenleg a tandíj a következő mérvben van kiszabva:

a) a m. kir. honvédség, es. és vir. közös hadsereg és hadtengerészet tényleges nyugdíjas és rokkant állományának összes állomány csoportjaiba tartozó tisztek, evangélikus, görög keleti és görög katolikus katonai lélekészek, katonai tisztviselők, katonai karmesterek, altisztek és rangosztályba nem sorolt katonai havidíjasok törvényes vagy törvényesített fiai számára évenként 24 korona;

b) tartalékos és „szolgálaton kívüli viszony”-ban levő tisztek, továbbá udvari és polgári állami tisztviselők és alkalmazottak, nemkülönben törvényhatósági tisztviselők törvényes vagy törvényesített fiai számára évenként 160 korona.

c) minden egyéb állampolgár fiai számára évenként 300 korona.

Bővebb adatokat a városi tanácsnál lehet kapni.

Kézdivásárhelyt a város tanácsa, 1903. május 24-én.

(1201-1) Kovács Dániel, alpolgármester.

Turóczy László

könyv-, papir- és írószer-kereskedésbe KÉZDIVÁSÁRHELYT

megérkeztek és folyton kaphatók iskolai jutalomkönyvek alkalmas ifjúsági iratok.

Az érdeklődő mélyen tisztelt közönség szíves látogatását kéri

(118. 2-3) a fennirt.

NAGY JÓZSEF

márvány, granit, syenit, lábradar nagy sírkő raktára és brithor márványtelepe

108. 6-10.

BRASSÓ, Vasut-utca.

Elvállalok minden e szakba vágó munkát u. m.: faburkolatokat, márványlapokat, fürdőkádakat, emléktáblákat felirattal, kávéházi berendezéseket, hentes és mészárospultokat, márvány sírfeleket s különféle dísztagyákat, valamint mindennemű javításokat, melyek a legrövidebb idő alatt, jutányos ában készíttetnek.

(107. 5-6)

Eladó fa-istálló.

Egy jelenleg teljesen jó karban levő nagy istállónak fa részei alsó és felső padlással együtt, mely könnyen átalakítható 3, esetleg 4 szobás lakó házzá

azonnal eladó.

Értekezhetni e lap kiadóhivatalában.

Nyomdász tanulónak

(jó családból való) 2 flu felvétetik Ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájában. Kik polgári iskolában vagy gymnasiumban jártak előnyben részesülnek.

Hirdetések jutányos áron felvétetnek e lap kiadóhivatalában.

IFJ. JANCsó MÓZES

a Székelyföld első gőzerőre berendezett új könyvnyomdája Kézdivásárhelyen.

Rendkívüli olcsó árak.

Néhány évvel ezelőtt városunkban, Kézdivásárhelyen, a mai kor-nak megfelelő, teljesen

a legújabb és legmodernebb fajta betűfajokkal, díszítésekkel. Ez időtől fogva sem kiméltem költséget, fáradságot s minden igyekezettel a rohamosan fejlődő korrall lépést tartva, **könyvnyomdám gőzerőre is berendeztem**, azután is több rendben láttam el **újabb és újabb fajta felszerelésekkel**. Időközben kíváncsúnak láttam, hogy **könyvnyomdám**

könyvkötészettel

is kibővítem a m. t. közönség kényelmére, mi által megkiméltem sok kellemetlenségtől és a tulságos magas árak fizetésétől, — melyek az előtt szokásban voltak, — tehát ezzel is egy újabb szolgálatot kívántam tenni.

Pontos kiszolgálás. Versenyen kívüli árak.

Könyvnyomdamban készült mindennemű nyomtatványokért, úgy annak esinos kiviteléért teljes felelősséget vállalok.

Midőn irányomban eddig tanusított b. pártfogásukért e helyen is köszönetemet fejezem ki, kérem azt részemre továbbra is fentartani.

Kézdivásárhelyen, 1903. május hó.

Háromszékvármegye nyomtatványszállítója.

rendeztem be, ellátva azt a legújabb fajta gyorsajtókkal, többfele segédgépekkel,

új könyvnyomdamban

minden e szakmába vágó munkálatokat, u. m.: folyóiratokat, díszműveket, alragaszokat, gyászlapokat, községi és ügyvédi nyomtatványokat, eljegyzési, menyegzői- és bál meghívókat stb. stb. rendkívüli olcsó árak mellett, izlésesen, esinosan állíthatok elő, pontos kiszolgálás mellett.

Mély tisztelettel:

IFJ. JANCsó MÓZES,
nyomdatulajdonos.

IZLÉSES MUNKA.

Nyomatott Ifj. Jancsó Mózesnél Kézdivásárhelyt,

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.